

Til den yderste grænse

Den naturskønne Kamchatka-halvø i det østlige Sibirien var i mere end 70 år et lukket og ubeskrevet blad for vestlige jægere. Men rygter om enorme elge og kæmpestore bjørne fandt alligevel vej til vor del af verden. Så da døren gled op, takket være glasnost og perestrojka, var min rygsæk hurtigt pakket.

Lejrchefen slog med knivspidsen på vodkaflasken og rejste sig. Med knoerne hvilende på bordpladen lænede han sig frem, kiggede højtideligt rundt på forsamlingen og begyndte en lang tale – periodevis oversat af tolken. Han ønskede min jagtkammerat Per og mig velkommen til lejren ved Beringstrædet. Han fortalte, at hverken han eller hans medarbejdere tidligere havde truffet mennesker fra Vesten. Desuden havde ingen af dem erfaring med at guide, men det skulle ikke forskrække os. Nogle vildtbiologer havde nemlig set massevis af dyr, da de for nogle måneder siden var fløjet over området.

Så fortalte han lidt om lejren, som var godt forsynet med rummelige telte og med venligt personale. Ja, faktisk vrimlede det med personale. Der var lejrchefen, den assisterende lejrchef, chefkokken og underkokken, to jagtguider, en hjælper og tolken. Alt i alt otte russere til to jægere. Så servicen skulle være i orden.

På langbordet inde i køkkenteltet var der dækket op til fest. Foran os lå der dynger af kogt, koldt elgkød og håndfulde af friskplukkede blåbær. Desuden brødskiver, som havde set bedre dage. Og så var der te, og foran hver tallerken stod en flaske vodka og et ølglas. 10 liter alkohol til 10 mænd.

– *Na zdrowie*, skålede chefen og hældte op i ølglasset – halvt op i et halvliters glas. Så bøjede han nakken bagover og skyllede det hele ned. Uden at blinke eller fortrække en mine.

Derpå talte han lidt mere om Øst og Vest, om broderskab, og om hvor vigtigt det var at nære omsorg for hinanden, om fred på jord og aldrig mere krig. Han tog faktisk det hele med og blev til sidst helt stakåndet over sin oratoriske magt – for vi sad jo pænt og lyttede. Så fortalte han, at vi forresten hellere måtte skyde

Kamchatka-halvøen,
helt ude ved Bering-
strædet. De røde telte
var vores faste holde-
punkt og det eneste,
der smagte af komfort
på denne jagttur.

det første det bedste, vi så, for en enorm snestorm var på vej, og så var jagt udelukket. Det forskrækkede os selvfølgelig, men som dagene gik, lærte vi ikke at tage det så højtideligt. For samme snestorm truede han med hver eneste dag, og vi så aldrig skyggen af et snefnug.

Efter snestorms-replikken skænkede han lidt mere i det høje glas. Det fik mig til at tænke på, at en russer ville have undret sig enormt, hvis han havde set et dansk snapseglas. Han ville nok have troet, at det var et glas til at skylle øjne med. Det kunne da umuligt være noget, man drak af! Næh – ølglas – det var for mandfolk.

Så var det min tur til at sige nogle bevingede ord – på tysk – som blev oversat af tolken. Jeg havde for længst lært, at man skal hyle med de ulve, man er iblandt, og da jeg desuden havde hørt, at russere anser det at drikke vodka sammen – og blive døddrukne sammen – for en meget vigtig del af den sociale adfærd og basis for et godt kammeratskab, fyldte jeg halvt op i mit glas og fortalte, at det hed 'skål' på skandinavisk.

– Skål, brølede alle. Og jeg tømte glasset, til bunds, så ingen skulle være i tvivl om, at også jeg var et rigtigt mandfolk. Efter dén skål husker jeg intet mere, men Per fortalte mig senere, at jeg scorede mange macho-point ved at være den første, der gik under bordet.

Om morgenen var der påfaldende stille i lejren. Ikke en sjæl var at se, men fra teltene lød der spredt gispen efter vejret iblandet grove snorkegrynt.

I køkkenteltet fandt jeg ti tomme vodkaflasker, og under bordet lå chefkokken. Han så ganske død ud, men der var lidt liv i hans halspulsåre. Mad måtte Per og jeg selv sørge for. Koldt, kogt elgkød.

Midt på dagen kom der endelig liv i lejrchefens telt. Langsomt kom han kravlende ud, og jeg tænkte, at nu skulle vi omsider på jagt. Men nej, chefen skulle bare kaste op. Så kravlede han tilbage i sin sovepose og blev der resten af dagen.

Sådan gik den første jagtdag.

Et positivt notat må være, at der ikke fandtes mere alkohol i lejren. Turens ration var simpelthen blevet drukket den første nat. Men kød var der massevis af. Kogt, koldt elgkød med blåbær og te til. Det fik vi til hvert eneste måltid, morgen, middag og aften – i 14 dage. Den eneste ændring var, at kødet blev lidt mere grønt som dagene gik – indtil vi fik skudt ny forsyning.

Der var dog en undtagelse på menuen. En dag opdagede en af guiderne nemlig en halvdød laks, som kom flydende ned ad floden. Russeren kastede sig ud i strømmen og fik bjerget aftensmaden. Det var en forfriskende variation.

Endelig skulle jagten begynde. Jeg blev præsenteret for min guide, Alexander. En lille sej russer, der påstod, at han var halvt tatar og halvt kosak. Bedre kunne det ikke blive. At han desuden til daglig var instruktør i den østsibiriske armé med bjergklatring som speciale, fortalte mig, at jeg ville få min sag for.

Og så gik det i fuldt trav ud i vildmarken. Det måtte være en test. Russeren ville finde ud af, hvor meget mandfolk der var i mig, og det skulle måles efter min evne til at plaske gennem sumpe, brase gennem pilekrat, hoppe og vade over store og små vandløb og aldrig stoppe op og se sig omkring. Om der var dyr i området, syntes ikke at interessere Alexander. Han skulle først og fremmest have fastlagt, hvem der var den sejeste.

Efter fem timers trav fandt Alexander et læ for vinden og lavede bål. Her ristede vi lidt kogt, koldt elgkød og blødte det gamle brød op i skoldhed te, som blev lavet i en gammel konservesdåse. Så gik det tilbage til lejren. Fem timer i fuldt trav – uden pause. Det var kun lige akkurat, at jeg klarede at åbne munden og skovle lidt kogt elgkød ind, før jeg gik på hovedet i soveposen.

Five o'clock tea på russisk.

De næste fem dage gik på samme måde. Ingen variation, samme vej og samme udbytte og samme frokost. Det bemærkelsesværdige var, at jeg ikke så et eneste levende dyr, ikke en lemming, ikke en rype, ikke en ravn. Og dog. Den femte dag på vej tilbage bremsede en snehvid jagtfalk op i flugten og fulgte mig flagrende over hovedet. Den var sikkert lige så forbavset over at se liv, som jeg var.

Den sjette dag gik min kammerat og jeg i strejke. Vi ville simpelthen ikke løbe frem og tilbage gennem det pandekageflade delta og ud på den øde tundra – i samme spor dag efter dag. Jo, vi havde da set spor efter elge, liggepladser og ekskrementer. Men det var alt sammen gammelt. Elge holder jo af vand, deltaer og sumpe – om sommeren. Men her i midten af september var de for længst gået på land – op i bakker, hvor det var tørt, og hvor de havde fejlet basten af skovlene og sikkert var i fuld gang med brunsten.

Russerne nægtede at forandre jagtmetode. De fattede ikke, at dyrenes adfærd kunne være forskellig alt efter årstiden. Biologerne havde jo set massevis af elge i deltaet – for et par måneder siden!

Vi udvidede strejken til også at nægte at komme til aftensbordet. Dét bekymrede virkelig vores værtsfolk. De gav sig og lovede, at vi næste dag skulle få lov til at gå på jagt, sådan som man gør det i den slags terræn i Nordamerika. Her gælder det om at komme til tops, få udsyn og så benytte sin kikkert. Når vildtet er *spottet*, undersøger man dets størrelse i teleskopkikkerten, hvorefter pürschen kan begynde. For russerne var denne jagtform unægtelig et problem. Ikke en eneste af dem havde en kikkert.

Tidligt næste morgen startede vi med friske forventninger. I båd fulgte vi en af flodens arme langs den nordlige bjergside. Først blev Per og hans guide sat af, og lidt senere blev det Alexanders og min tur.

Fra floden var der en bred, pilebevokset flade, før vi kom hen til floddalens bratte skrænt. Igen måtte min guide demonstrere sin utrolige kondition. Som et egern smuttede han opover. Jeg tog det stille og roligt, for lungerne smertede, og benene fik krampe. Over mig lød guidens opmuntrende råb – eller var det sarkasme og hån, jeg hørte i hans stemme? Vi havde ikke rigtig fundet melodien endnu.

Da vi kom til et godt udkigssted, gik jeg i gang med at gennemsnøge vildmarken med kikkerten. Det var en bred og langstrakt dal, hvor den mægtige flod kom ind fra bjergene i vest. Under os var vandløbet delt i hundredvis af glitrende forgreninger og afsnøringer. Langs bredderne stod pilebuskene tæt, ellers var landskabet sparsomt bevokset med lav og lyng. På begge sider af dalen rejste

På udkig efter vildt – et par måneder tidligere havde der været mange elge i det flade og våde delta.

bjergene sig stejlt til savtakkede, sneklædte tinder. Mod øst samlede deltaets mange sølvbånd sig til et brusende udløb i Beringstrædets brænding.

Pludselig fik jeg øje på et par mægtige lyse plader i bevægelse. Med en jordvindende gangart, som er så karakteristisk for tyre i brunst, kom en elg gående langs flodbredden. I kikkerten kunne jeg se, at dyret med nogle skridts mellemrum »tabte« underkæben. Vi var dog for langt væk til at kunne høre dens dybe, nasale grynt.

Som tryllet op af jorden kom endnu en tyr frem mellem buskene. De to dyr var på kollisionskurs. Med sænkede hoveder og struttende mankehår gik de frem mod hinanden. Så præsenterede de gevir. Det så nærmest ud, som om de hældte vand ud af ørerne, sådan som de svingede de mægtige skovle.

Da de ikke kunne blive enige om, hvem der havde de prægtigste plader, førte de dem forsigtigt sammen – og skubbede. Hurtigt udviklede kampen sig. Med utrolig behændighed svingede dyrene rundt om hinanden, bakkede tilbage og stødte frem.

På med rygsækken og ned ad skråningen. Her var der ingen tid at spille.

Nede på det flade var der ikke meget andet at se end pilebuske, men vi kunne høre dyrenes slagsmål og listede frem. En kvist knækkede til venstre, noget tungt bevægede sig til højre. Så blev der stille, åndeløst stille. Ikke en vind rørte sig. Dyrene var forsvundet, og Alexander slog beklagende ud med armene.

– *Nicht zu machen*, sagde han på sit sparsomme tysk.

Jeg kendte imidlertid et trick. Jeg pressede næsen sammen med pegefingrene, formede en tragt med håndfladerne og udstødte et dybt, nasalt brunstgrynt. Så endnu et og endnu et. Og dér kom svaret, dybt fra en mægtig vom, og ud af øjenkrogen så jeg, hvordan Alexander veg baglæns med sin halvautomatiske riffel strittende foran sig. Det brasede i buskene, og dér kom han, kæmpen – kun tredive meter borte.

Jeg skød, og Alexander skød, ja han skød uafbrudt – noget vi på ingen måde havde aftalt. Han var helt vild, han var rædselsslagen og sprang rundt om elgen – som var væltet – og affyrede det ene skud efter det andet. Først da magasinet var tømt, turde jeg gå nærmere og forhindre ham i at lade igen. Elgen var for længst død, og der var ingen grund til at lave en si ud af den.

Med fagter og gebærder og på sit gebrokne tysk forklarede Alexander, at alle hans skud havde truffet – men ikke mit!

– Tusind dollar, råbte han helt overstadigt og pegede på sig selv. Først forstod jeg ikke, hvad han mente, men så gik det op for mig, at han ville have drikkepenge, NU!

Jeg brød mig ikke om timingen, men Alexander var af en anden mening. Han greb mig i ærmet, trak mig ned til flodbredden og skrev \$1.000 i sandet med sin pegefinger. Da jeg noget irriteret viskede de tre nuller ud, blev han fnysende arrig og truede med at tage båden og efterlade mig i vildmarken. Jeg havde egentlig tænkt mig at give ham 100 dollar, men først på afrejsedagen.

Det passede imidlertid ikke russeren, så jeg begyndte at skrive det første nul bag dollartegnet. Længere kom jeg aldrig, for Alexander kastede sig over mig, omslyngede mig med sine kosakarme og kyssede mig – på begge kinder. Derfor

Alexander med sin halvautomatiske riffel – hvis magasin blev tømt i den liggende elg.

fik han i første omgang kun de 10 dollar, som stod skrevet i sandet. Hvis jeg på dette tidspunkt havde betalt ham 100 dollar – efter alt det kysseri – kunne det nemt være blevet misforstået. Man skal passe på ude i den store, vide verden.

Under flåningen hørte vi et skud et stykke længere oppe ad floden. Det måtte være Per.

Senere viste det sig, at elgen, som jagtkammeraten havde skudt, sandsynligvis var slagsbroderen til mit dyr. Begge tyre var fine eksemplarer med en gevirvægt på 25 kg. Vi gættede os til, at dyrenes levende vægt må have været omkring de 800 kg.

For øvrigt havde min elg en helt frisk skade på venstre skovl, som havde kostet den tre-fire sprosser. Muligvis var det sket i kampen, vi havde overværet.

Elgjagten var forbi. Nu gjaldt det om at finde et par voksne bjørne. Helst et par hanner i 600-kilo klassen. Vi flyttede lejren ud til kysten, hvor bjørnebestanden skulle være meget større.

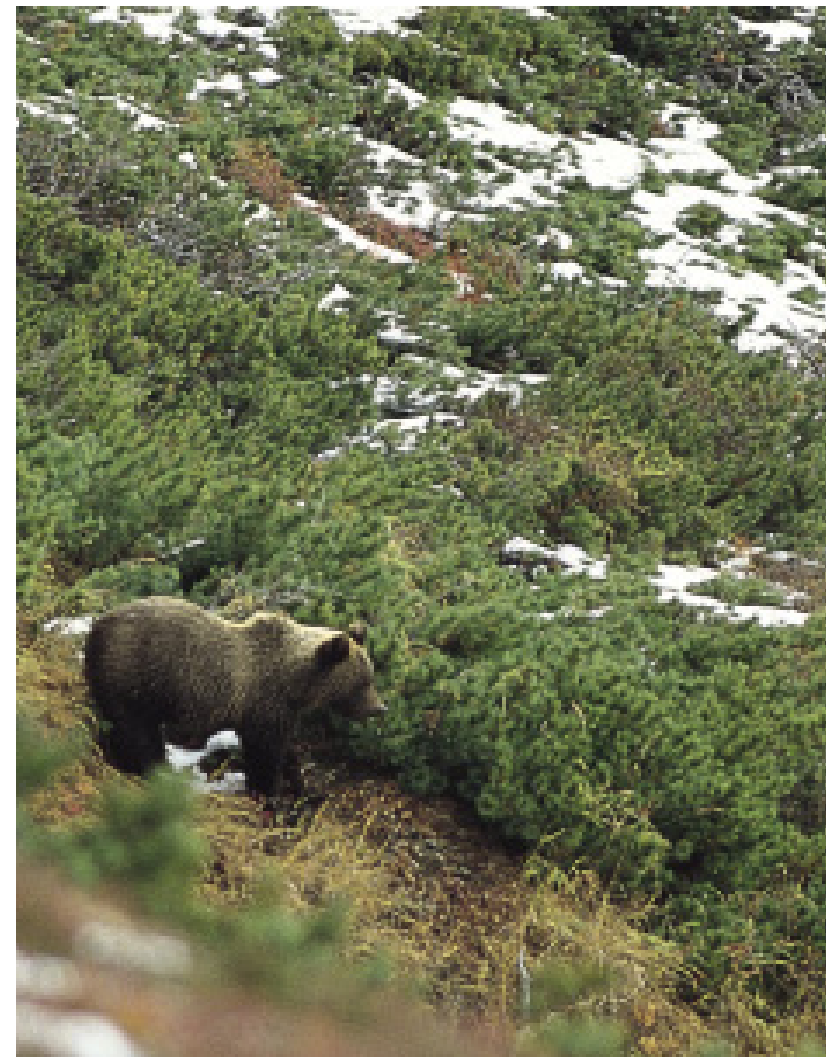
– *Schiessen*, råbte Alexander og hoppede op og ned af bare ophidselse. Jeg rystede på hovedet og nægtede blankt. At skyde på en bjørn, som befandt sig 500 meter borte var ikke aktuelt. Næh, vi skulle inden for 100 meters afstand, før det ville være forsvarligt, og før jeg kunne bedømme dyrets nøjagtige størrelse.

– *Grosspapa*, råbte Alexander og rakte hånden højt op over hovedet. Dermed ville han illustrere, at bjørnens skulderhøjde var et stykke over to meter. Et sådant dyr findes ikke. Men hver gang vi fik øje på en bjørn, gentog den samme pantomime sig. Jeg tror simpelthen, at guiden var dødsens ræd for bjørnene og allerhelst ville have nedlagt dem med missiler – fra passende lang afstand.

Det var et fantastisk bjørneområde, russerne havde fundet. I løbet af ugen så vi omkring et dusin bjørne pr. dag. Vi havde dog et problem. Nok var der mange bjørne, men enten var det ungdyr, eller også var det hunner med unger. Russerne havde fundet et *nursery*, et hi- og opvækstområde for hunbjørne og deres afkom.

Fænomenet er velkendt i Nordamerika. En floddal eller et andet område med særlig store fødemængder synes ofte at fostre bjørnefamilier. Efter at have tilbragt et par år med deres mødre begynder ungerne et liv for sig selv. Når hannerne bliver kønsmodne i fire-femårsalderen, forlader de opfostringsstedet, mens søstrene slår sig ned i umiddelbar nærhed af moderen og starter deres egne familier. I et sådant område opholder hannerne sig kun i brunsttiden, som ligger i juni-juli. Når denne periode er slut, bliver de sat på porten af de aggressive hunner. Uvist af hvilken grund holder store hanner nemlig enormt meget af at æde bjørneunger, ja, iblandt snupper de også moderen.

En af de unge
sibiriske brunbjørne
i færd med at æde
cedarnødder.

I løbet af den næste uge kom jeg op på hver eneste bjergtop inden for synsvidde. Jeg lærte meget om bjergbestigning, men fandt ingen skudbar bjørn. Guiden blev mere og mere frustreret over, at jeg ikke ville skyde. Men kun en gammel han kunne blive målet for min kugle.

Efter at vi en dag var kommet på skudafstand af endnu en ung bjørn, og jeg endnu en gang havde afslået at skyde, forlod Alexander mig skrigende af frustration.

I lejren blev der megen palaver, og jeg blev forelagt en skrivelse. Tolken oversatte den til, at jeg skulle skrive under på, at jeg adskillige gange havde nægtet at skyde »skudbare bjørne«. Lejrchefen mente, at man havde levet op til sine forpligtigelser. Yderligere guidning ville ikke komme på tale.

Da jeg nægtede at skrive under, gik vi på jagt igen!

Den næstsidste jagtdag skød Per en ældgammel hunbjørn – uden unger. Skindet var langhåret og meget smukt i farven. Jeg havde på dette tidspunkt givet op. Jeg var slidt i stykker og havde desuden fået diarré. Det vil sige – alle havde fået diarré, og ikke bare lidt, men mega. Det havde skabt nogle pudsige episoder. Når vi for eksempel sad til bords, kunne halvdelen af mændene pludselig rejse sig og styrte ud af teltet. Sjældent kom de langt – kunne vi høre. Men spise måtte man jo, uanset konsekvensen.

Jeg lå i min sovepose og havde ingen planer om at forlade den, før flyet kom og hentede os den næste dag. Jeg var færdig, men dog ikke mere, end at jeg lå der og tænkte på min mors hjemmelavede frikadeller, hakkebøf med løg og røde pølser på Rådhuspladsen – med ristede og rå løg – og lidt af det gule. Vestlig mad, for enhver pris. Ikke mere kogt, koldt elgkød! Aldrig mere.

Alexander var bekymret og hældte alle mulige urter i mig. Det var faktisk meget venligt og omsorgsfuldt, og jeg var lige ved at holde af ham. Men der skulle godt nok en anden medicin til end te og urter. Sent om eftermiddagen kom han uventet springende med recepten.

– *Grosspapa Bär*, råbte han og skyndede på mig. Ja, faktisk trak han mig ud af soveposen og ud på lejrpladsen, hvor han stak riflen i hånden på mig. En stor hanbjørn var blevet set på bjergryggen lige oven for lejren. Hurtigt fik jeg tøjet på, og den sidste marathon-klatretur var i gang.

Højt oppe under bjerget gik bjørnen ganske rigtigt rundt mellem cedarbuskene og åd frø – eller nødder, som russerne kalder dem. Jeg var stærkt i tvivl om dyrets størrelse, kunne ikke rigtig se, at den var så stor og mægtig, men besluttede mig til at lade skuddet gå. Den trillede nogle meter og lå stille.

Da vi kom op til den, løftede Alexander beklagende hænderne i vejret, og tårerne trillede ned ad hans rødsprængte kinder.

– *Baby Bär*, hulkede han, hvilket nu ikke var helt sandt. Så lille var den ikke, men dog en af den slags, som jeg så længe havde nægtet at skyde.

Det var skæbnens ironi, at en gigantisk hanbjørn kom springende over bjergryggen, mens vi flåede den lille. Hvis vi ikke havde skreget og skudt i luften, ville den have løbet os over ende. Nu bøjede den af og fortsatte i fuld galop ned ad bjergsiden. Hvad den gjorde her, og hvorfor den havde så meget fart på, får vi aldrig at vide. Der kunne ikke være tale om at skyde, for jeg havde netop brugt min eneste bjørnelicens.

Selvom byttet var af beskeden størrelse, mente min guide alligevel, at vi skulle vise den ydmyg respekt. Noget jeg helt kunne tilslutte mig. Så under hans

Trods alle anstrengelser blev det alligevel en af de mindre bjørne.

vejledning byggede vi sammen en slags alter bestående af bjørneskind, galdeblære, indvoldsfedt, knive og rifler og det store krucifiks, som Alexander bar om halsen. Jeg måtte kysse det adskillige gange og sige de samme besværgelser eller bønner, som han gjorde. At min udtale ikke var helt i orden, bar han over med.

Dette havde været en vildmarksoplevelse, som gik til den yderste grænse for, hvad jeg magtede såvel fysisk som psykisk. Derfor sendte jeg også – for egen regning – en kæmpe taksigelse af sted, henrykt over, at jeg stadig var i live. Og at jeg snart skulle hjem.

Jeg havde rigtig glædet mig til flyturen tilbage til Moskva, for det måtte da være muligt at få lidt mad om bord på Aeroflot-flyet – rigtig menneskemad. Men nu skal man huske på, at dette var i 1992, og at forplejningen endnu ikke var helt på niveau med vestlig standard. Men dér sad jeg altså og lænede mig forventningsfuld tilbage i sædet. Og dér kom bakken. Et glas saft, te, en knastør brødkive, og så lå der et par skiver kogt, kold oksekød. Og eftersom de havde en noget grønlig farve, lod jeg dem ligge.

Da var det, at jeg kom i tanke om, at der i det mindste fandtes ét rigtigt spise-sted i Moskva – et sted for vestlige mennesker. Så da jeg landede i den mægtige hovedstad, fik jeg fat i en engelsktalende taxichauffør og bad ham om at køre mig ekspres *downtown* til MacDonalds – hamburgerrestauranten ved Pusjkin Plads. Her inhalerede jeg fire Big Mac'er, drak tre jordbær-milkshakes og spiste et pund pommes frites med massevis af ketchup til. Gud, hvor var det herligt igen at føle sig som et menneske – et rigtigt civiliseret menneske fra den vestlige verden – fyldt til adamsæblet med junkfood.

Så var det ud i taxien igen og ekspres til den internationale lufthavn Sjeremetjevo II, hvor jeg skulle nå et Lufthansa-fly. Da Moskvaskader havde en del huller, i særlig grad hovedvejen Tverskaya ud af byen, måtte det gå galt. Jeg begyndte at føle presset, og jo oftere vi ramlede i et af hullerne, og jo vildere russeren kørte, desto dårligere følte jeg mig.

Netop som jeg åbnede munden for at bede ham om at sænke farten, smuttede det meste af en hamburger ud og ramte frontruden. Jeg kæmpede for at holde resten indenbords, men omsonst. Russeren skreg og råbte, bremserne hvinede, og nogle sekunder frygtede jeg for mit liv. Først da jeg greb en stak grønne sedler i bukselommen og viftede ham om næsen med dem, slappede han af. Så gav han sig til at tælle, og hans smil blev bredere og bredere. Ja, han slog mig faktisk til sidst kammeratligt på skulderen og sagde overbærende, at enhver jo kunne blive syg, og at han allerede havde tilgivet mig. Hvis jeg nu også kunne tilgive, at han havde været lidt uvenlig.

Jeg nåede mit Lufthansa-fly, lænede mig tilbage i det blødt polstrede sæde, modtog bakken med alskens lækkerier og smilede venligt til smilet som fulgte med. Service – åh, hvor var det vidunderligt. Endelig var jeg på vej tilbage til den organiserede verden. Så dejligt at forlade det russiske rige, hvor alt bare var ét kæmpe rod.

Og alligevel.

Da vi lagde an til mellemlandning i Frankfurt, havde jeg allerede besluttet mig. Jeg måtte opleve Rusland og Sibirien igen. Primært, fordi det var som at rejse i en tidskapsel – tilbage til fortiden, sådan som det var i det Vilde Vesten for hundred eller halvandet hundred år siden. I dette mægtige land kunne man opleve alt. De grimme byer og de smukkeste vildmarker. Det værste og det bedste. Røveren og den barmhjertige samaritaner.

Og som en lille bonus ville man – helt sikkert – komme lidt slankere hjem.

Faktaoplysninger

Jagtområde

I Olutorsky-området i nærheden af landsbyen Korf, som ligger på kysten ved Beringstrædet i det nordlige Kamchatka. Kamchatka-halvøen (472.300 km², ca. 10 gange Danmarks areal) har omkring en halv million indbyggere.

Jagtsæson og vildtbestand

Den beskrevne jagt fandt sted fra 16.-30. september 1992.

Med perestrojkaens indtog i slutningen af 80'erne blev de første besøg af udenlandske jægere tilladt i Nordkamchatka i maj 1990. Det følgende år også i de sydlige dele af halvøen.

Kamchatka-elgen

Jagtsæson: september/oktober. Vi ramte det absolut bedste tidspunkt til at jage elg på. Dyrene var i brunst og bevægede sig derfor meget i terrænet. Jo længere østpå, man kommer i det russiske rige, desto større bliver elgene, men der bliver også længere mellem dem. På hele Kamchatka-halvøen regnede man i 1991 med, at der var omkring 700 elge. Hvis man tog Penschina-flodens afvandingsområde med (nord-nordvest for halvøen), var der samlet omkring 3.500 elge, hvilket er en tynd bestand. Det glædelige er, at efter udsætninger både på halvøen og højere mod nord i Tschukotka-Anadyr området, synes bestanden at være i fremgang. Ellers ser det ikke ud til, at den russisk-sibiriske elgbestand

klarer sig særlig godt. Ifølge jagtdepartementet i det russiske landbrugsministerium er elgbestanden gået tilbage fra 904.000 i 1988 til 604.000 i 1997. Hovedårsagen til denne nedgang synes at være en stærkt stigende ulvebestand. Konsekvensen heraf er, at der kun blev skudt 22.000 elge i 1996 mod 66.000 i 1991. Forskellen mellem den østsibiriske elg og Alaska-Yukon elgen synes foreløbig at indikere, at Alaska-Yukon elgens gevir i vægt (rekord: 34 kg) ikke når op på siden af den østsibiriske (foreløbig rekord (1996): 42,5 kg). Personligt har jeg set og holdt flere mellem hænderne, som på vægten i Moskva lufthavn vejede mellem 38 og 42 kg. En anden forskel synes at være, at hvor Alaska-elgen normalt har et gevir dannet som et firkløver med forskovl og hovedskovl, synes den østsibiriske elg at have mere tendens til det, man kan kalde en fuldskovl, dvs. mangler forskovl. Der er ingen tvivl om, at sidstnævnte er det mest imponerende, særlig når man betænker, at de største gevirer kan måle op mod 180 cm i bredden og have 30-40 sprosser. De to elge, som Per og jeg skød, var derfor på ingen måde gigantiske i forhold til, hvad området kan byde på.

Kamchatka-bjørnen

Jagtsæson: september/oktober og april/maj. Kamchatka-bjørnen gør Alaskas Kodiak-bjørn rangen stridig som verdens største brunbjørn. En voksen han vejer fra 400 til 600 kg om efteråret; 20-35% lavere vægt om foråret.

Kamchatka-bjørnen er størst i den sydlige del, mindst i den nordlige del, hvor vi var. Dette hænger sammen med fødeforsyningen. Vildtforvaltningen regner med, at der er mellem 9.000 og 10.000 bjørne på Kamchatka-halvøen (1992), mens der er omkring 45.000 i hele Sibirien. Bjørnebestanden er muligvis blevet mindre i de senere år på grund af stigende jagttryk fra bl.a. udenlandske jægere og ulovlig jagt af lokalbefolkningen for at få fat i bjørnenes værdifulde galdeblærer (mere værd pr. gram end kokain!).

Vi havde ikke valgt det bedste tidspunkt for bjørnejagten, men for en kombinationsjagt elg/bjørn, var der intet andet valg.